

Motion till riksdagen 2007/08:Ub370

av Nikos Papadopoulos m.fl. (s)

Svenskundervisning utomlands

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om möjligheter till svenskundervisning utomlands.

Motivering

Språket är det viktigaste verktyget för människan att behålla sin identitet och kultur. Genom sitt språk – modersmålet – lär sig barn bättre och lättare ett annat språk, och det ger bättre förutsättningar för människors möjligheter att etablera sig i samhället. Kritiken mot modersmålsundervisningen har talat om att eleverna förlorar lektioner och tid från annan undervisning och att barnen i stället ska koncentrera sig på det svenska språket. Men då missar man modersmålets betydelse för grundläggande språkinläring. Satsningarna på modersmålsundervisning är väl investerade medel för både den enskilde och samhället.

Modersmålsundervisning är också relevant för svenskar som studerar och lever utomlands. Undervisning i svenska har länge förekommit vid utländska lärosäten. Närmare 40 000 studenter i 42 länder (i huvudsak länder i Västeuropa) läser svenska på högskolenivå, och cirka 200 universitet bedriver undervisning i svenska. Ett resultat är att svenskundervisningen bidrar till att öka intresset för Sverige och att svenska språket stärks genom en ökad synlighet i utlandet.

Det är angeläget att vi behåller vårt språk levande i olika länder så att bland annat svenskar som bor utomlands ges möjlighet att lära sig sitt modersmål (första–andra generation). Men vi behöver också hitta metoder för hur vi kan stödja svenskundervisning i de delar i världen dit många invandrare återvänder. För många av dem är det viktigt att ha relationerna och språket kvar även när man återvänt. Möjligheten att ge egna barn kunskap i svenska i sitt hemland är på de flesta håll ganska små.

Fel! Okänt namn på

Det finns dock flera intressanta exempel i länder där egna organisationer, till exempel svensk-grekiska eller svensk-italienska föreningar, försöker hålla språket levande. Ett exempel är de svensk-grekiska organisationerna i Kilkis, Kreta och Rhodos där svenskundervisningen inneburit att man hållit kvar relationerna med Sverige. En annan effekt är att de som återvänt ofta blir viktiga "ambassadörer" för Sverige och länkar mellan näringsliv och organisationer. Men möjligheterna till stöd från myndigheter är oftast minimala, vilket gör svårt för de flesta att hålla sitt modersmål levande.

Det fordrar en större aktivitet från statens sida att se på vilket sätt man kan utveckla svenskundervisning även i länder dit många återvänder. En viktig åtgärd är att det finns tydliga mål och medel för hur stödet till svenskundervisning utomlands ska hanteras.

Därför är viktigt att staten även i fortsättningen stöder utvecklingen så att intresset från andra universitet att bedriva undervisning i svenska fortsätter. Något mål för stödet till svenskundervisning har emellertid inte i modern tid lagts fast på politisk nivå, vilket är en brist. Stödet till akademisk svenskundervisning har hittills varit beroende av initiativ eller önskemål från enskilda utländska universitet. Vi anser att Sverige behöver både mål och strategier för hur vi ska arbeta med att utveckla svenskundervisningen i andra delar av världen.

Stockholm den 2 oktober 2007

Nikos Papadopoulos (s)

Yilmaz Kerimo (s)

Leif Pagrotsky (s)